

opponentky
Posudek

Bakalářskou práci Marie Homolkové „Jan Hus a význam jeho osobnosti pro proces sbližování církví“ hodnotím velmi kladně, a to ze dvou úhlů pohledu.

Po formální stránce nelze práci opravdu nic zásadního vytknout. Autorka ji přehledně a transparentně rozdělila do kapitol, které na sebe logicky navazují, jednotlivé teze dokládá odkazy na příslušnou literaturu a gramatické, stylistické chyby a překlepy se v práci vyskytují jen zřídka a nepůsobí nijak rušivě.¹

Co se týče obsahu, pokusila se autorka příkladně a přehledně postihnout velmi obtížné, ale důležité a citlivé téma pro naši historickou a národní paměť a církevní dějiny. Snažila se totiž o popis reflexí a změny vnímání osoby a odkazu Mistra Jana Husa především ve 2. pol. 20. stol. Autorka pojednala danou tematiku zejména v rámci sbližování církví po pro katolickou církev přelomovém II. Vatikánském koncilu.

Nejdříve Marie Homolková logicky uvádí ve formě bodů základní fakta k Husově osobě a podrobněji se pak věnuje jeho pojetí eucharistie a především jeho eklesiologii, která ho v rozhodující míře dovedla jako pro církev nebezpečného kacíře až na kostnickou hranici. Možná by stálo za to ještě stručně charakterizovat samotný Husův proces před koncilem a kromě Kadlecova kompendia církevních dějin a Kejřova „Husova procesu“ použít k celkové charakteristice Husa ještě další standardní publikace od Františka Šmahela, Petra Čorneje či dalších badatelů.

Pak již autorka přistupuje k stručné interpretaci postavy Mistra Jana Husa ve 2. pol. 19. stol. až do Vatikánského koncilu, což má být jen drobným úvodem k hlavní části práce. Tuto kapitolku bych však rozšířil a určitě zmínil klíčovou práci Františka Palackého (Dějiny národa českého...), která se stala paradigmatickou pro celé 19. stol. a jeho reflexi Husa. Za stručnou poznámku by jistě stál i krátký vhled do názorů Tomáše Garrigue Masaryka na Husa v rámci jeho filozofie dějin ve sporu o smysl českých dějin.

Těžištěm práce je však bezesporu interpretace a vývoj názorů na Husa a na jeho odkaz počínaje 60. léty 20. stol. – tedy po II. Vatikánském koncilu - skoro až do současnosti. Zde autorka popisuje velmi poutavě a podrobně, důkladně a trpělivě diskuzi o Husovi v samizdatových Teologických listech, věnuje se první velké mezinárodní husovské konferenci v Bayreuthu v roce 1993. Následuje oddíl o české ekumenické husovské komisi, jejíž činnost důstojně vyvrcholila na významném Lateránském sympoziu v Římě v roce 1999

¹ S.17 – na morální hodnoty, s. 21 – slovo otevírá nadužíváno 4krát za sebou, s. 22 – Hussiana ne Hussaina, s. 32- Husa ne husa...apod.

za účasti mnoha povolaných odborníků i prezidenta Václava Havla a papeže Jana Pavla II, který debatu o Husovi sám osobně podněcoval a nad jeho smrtí projevil upřímnou lítost.

Velmi pěkně a především strukturovaně autorka v této části ilustruje změnu pohledu na osobu a odkaz Jana Husa, který nemusí veřejnost a církve jen rozdělovat – jak tomu bylo dříve, avšak může je i sbližovat, inspirovat a vést k vzájemnému obohacujícímu ekumenickému dialogu. To vše na základě pravdivého studia jeho života a názorů v dobovém kontextu bez předsudků a nacionálních, marxistických či náboženských dezinterpretací, které do 60. let 20. stol. podle situace v naší zemi spíše převládaly. Myslím, že autorka i dobře poukázala na to, že Hus může ještě i dnes inspirovat ve víře, v osobním duchovním životě a cestě každého z nás „v Pravdě“ a svobodě svědomí a nepatří určitě do říše zapomnění.

Celá práce vrcholí závěrečným hodnocením jednotlivých diskuzí a významných konferencí, jež poskytla i prostor k mnoha zajímavým neformálním ekumenickým i lidským setkáním a sbližováním. Nakonec by autorka dle mého názoru měla např. na samotný závěr více uplatnit své subjektivní stanovisko v samostatné kapitole v hodnocení Husa a jeho odkazu a nezůstat jen u popisu názorů jiných. Toto své subjektivní stanovisko, svá východiska a svůj vlastní pohled na Husa a jeho odkaz by měla uvést zřetelněji při ústní obhajobě práce.

Celkově mě práce ovšem velmi příjemně překvapila svou kvalitou a cenným vhledem v širších souvislostech moderního ekumenismu do důležitého vývoje diskuze o Husovi. Sama autorka mě zaujala i svou erudicí a přehledem o dané problematice i tím, jak poutavě nastínila velkou pluralitu ve vnímání Husa a jeho odkazu v kruzích politiků, vědců, teologů i církevních představitelů různých vyznání a tradic, aniž by ztratila ze zřetele podstatu Husových snah po nápravě člověka a církve. Nemohu tedy než navrhnout hodnocení A.

V Praze 14.8. 2007

Pavel Heřmánek

